

императорскы византийскы прѣстоль и іавихъ сѣ най-голѣмы гонители на Българштинъ тѣ! Най-свирѣпый же отъ тѣхъ е былъ Василыи Македоніанинъ, кой то, поради голѣмы тѣ кръвопролитыя што е учинилъ надъ свои тѣ братья Българы, добылъ е за похвалъ отъ Гръцы тѣ имя то Βουλγαροχθών = Българоубиецъ! Ето што чини вѣра та кога то народный духъ не е развуть!.....

Старопланински тѣ Българи удържѣвши отъ памти вѣка своѣ тѣ незавысимость, ту подъ имя то *Жити* (Гети), ту подъ имя то *Независими въ Старъ Планинъ Траки*, ту подъ имя то *Трако-Илирци* и проч. имена подъ кой то сѣ гы записвали странци тѣ (безъ да гы познавѣтъ отъ близо!) не можѣхъ никогы да бѣдѣтъ приѣтели ни ти съ стары тѣ Елены, ни ти съ Латины тѣ, а іоште повѣчъ съ Византийци тѣ, кой то сички искахъ и ся мѣчихъ талкова пѣты да гы завладѣхъ; тий не можѣхъ, казваме, да бѣдѣтъ приѣтели ни ти съ едни ни ти съ други и поради тахъ причинъ не иштахъ никакъ си да приѣмнѣтъ Хрѣстианство то, ако и тѣхви тѣ братья Македонци и Тракийци да го бѣхъ приѣли; пѣрви тѣ отъ начало іоште поіавления му, а втори тѣ отъ времени Костантина Великаго. Тии до половинъ тѣ девятаго вѣка бѣхъ остали въ принесенъ тѣ отъ пѣрвобытны тѣ имъ жилища вѣрѣ, коіа бѣше *Сиваизма* и *Заратовый дуализмъ*.¹⁾

Византийскый дворъ отчаянъ да побѣди и покори Българы тѣ орѣжиемъ, стараіаше ся ни сѣкы начинъ да ся въведе и между тѣмъ Хрѣстианство то и тогава да убѣрни другъ политикъ, кату улесни зближение то чрѣзъ той зи начинъ. Нъ това не бѣше само грѣцка работа, трѣбаше пакъ Българи да посрѣдствувахъ. Македонски тѣ Българи, кой то

¹⁾ За Българско то старонародно вѣройсповѣдание вишъ въ помянѣтое съчинение: Българска Старина.

бѣхъ по-развуть отъ тракийски тѣ и имахъ одавно іоште чърковнъ тѣ книжинъ на Българскы іазыкъ, быдохъ най-удобно то посрѣдствие на това византийско прѣдприѣтие.

Хрѣстианство то ако и да зближи Прѣславскаго двора съ Византийскаго, обаче никакъ не помогна изъ начяла на Византийцы тѣ за достигванье на цѣль тѣ имъ; Зашто то Българскы прѣстоль бѣше заузѣтъ, тутакъ-си подиръ Бориса, отъ сына му Великаго Симеона, чловѣка родолюбца и образованаго до най-голѣмъ стѣпень въ тѣхъ времена. Познати сѣ неговѣ тѣ славни побѣди надъ Византийцы тѣ и привзѣтие прѣстолнаго имъ града и проч. Вѣтрѣшно то же устройство Българскаго царства, военны рядъ и книжевно то развѣтие въ времени того великаго мѣжя. царь Симеона, ризширение то на Българскы тѣ границы, были сѣ тогава въ пѣрванство то си и ни едно друго царство тогава, въ сичкѣ Европѣ, не е можѣло да ся сравни съ Българско то!

Византийци тѣ отъ само то начало кръштения Прѣславскаго двора употреѣбили сѣ сичкы тѣ си усиленыя да бы могли да добыхъ върховнахъ власть духовенства надъ Българы тѣ и чрѣзъ нехъ да слѣдовѣтъ голѣмъ тѣ си мысль! Старый Римъ отъ своѣ стрѣнъ поиска да не пропусти това обетоіательство и труди ся да употреѣби и той сичкы тѣ си възможны ерѣдства да бы добылъ тоже върховнахъ духовнъ власть надъ Българы тѣ, та да слѣдовѣ и онъ старахъ си политикъ надъ тѣхъ. Борба та между старый и новыи Римъ стана голѣма; и можи ся каза чи тѣа отиваше за смърть и животъ византийскыя дѣржѣавы. Съставихъ ся извърядни съборѣ за той-зи Българскы чърковенъ въпросъ, испроваждахъ ся разни посолства въ Българинъ за това и отъ двѣ тѣ стрѣны, присѣтствува и Българско посолство въ съборѣ тѣ, нъ до никакавъ успѣхъ не можѣхъ да дойдѣтъ ни то едни тѣ ни то други тѣ; зашто то царь Симеонъ учрѣди